

ПЕРСПЕКТИВА ІНТЕГРОВАНІХ УРОКІВ У РОЗВИТКУ ШКІЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ОСВІТИ В НУШ

Цогла О.О.

Львівський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти
E-mail: thogla@ukr.net

Нова українська школа — це задум, базові поняття якого полягають в тому, що дітям варто дати не лише теоретичні знання, а й навички критичного мислення, пошуку та використання необхідних знань та вмінь. Саме тому перспективою розвитку шкільної фізичної освіти в НУШ є формування індивідуума з гнучким розумом, із швидкою реакцією на мінливість оточення, з повноцінними, розвиненими потребами подальшого пізнання та незалежної дії, з різнобічними навичками й творчим потенціалом.

Фізика є багатокомпонентною, різносторонньою і різноплановою ментальною наукою, що включає історичні та методологічні аспекти, конкретно-фізичне наповнення (поняття, закони, формули тощо), математичний апарат, питання практичного вжитку, філософську та світоглядну проблематику. Проте, вона як шкільна дисципліна, сама по собі має набір відомостей з певної галузі знань, тому не може претендувати на усесторонній опис реальності, і разом з тим має «конкуруючий» характер, претендуючи на більшу значимість у порівнянні з іншими навчальними дисциплінами.

В сучасних умовах реалізація фізичної освіти в НУШ полягає у формуванні учня — розумного інтелектуала. За своєю первинною функцією інтелектуали — це люди мислительної діяльності з наміром ускладнення розуміння, конструювання нового, які вміють та люблять виробляти нові уявлення, теорії, концепти, які мають складні мотиви життя. У той час як розумні — це люди, які вміють та люблять досліджувати, описувати та класифікувати оточуючий світ на основі наявних знань, застосовувати вже наявні знання в безпосередній взаємодії зі світом та отримувати з цього практичну вигоду, тобто мають

досить прості мотиви життя [1].

Отже, навчити дітей: незалежно думати, окреслювати й розв'язувати поточні проблеми, залучаючи знання з різноманітних галузей; вмінню передбачати можливості та наслідки відмінних рішень; встановлювати причинно-наслідкові зв'язки змін, які відбуваються в оточуючому світі є ключовим завданням шкільної фізичної освіти в НУШ. Сучасна українська освіта робить перші кроки на шляху до інтегрованої освіти, отже важливим є пам'ятати, що розвиток шкільної фізичної освіти, дає змогу формування діалектико-матеріалістичного світогляду, абсолютної спостережливості; нестандартного мислення, вміння бачити взаємовідносини явищ в навколишньому світі. Безсумнівним є те, що саме інтегроване навчання сприяє створенню модерних умови поведінки вчителів та учнів, та є моделлю активізації інтелектуальної діяльності та розвиваючих прийомів навчання. Інтеграція вимагає до застосування різні форми викладання, що має великий вплив на ефективність сприйняття учнями навчального матеріалу,

Важливим є те, що підчас викладання фізики доцільним є проводити інтегровані уроки, що є характерною формою наскрізного STEM-навчання, так як сприяють формуванню в учнів єдиного, системного світогляду, актуалізації особистісного ставлення до теми уроку. Інтеграція — це вельми цікава форма уроку для учнів, адже одноманітність викликає стомлюваність та розсіює увагу, а неординарний хід уроку підіймає його інтерес і заохочує активність.

Інтегрований урок фізики — тип уроку, у якому довкола однієї теми об'єднано відомість різних навчальних предметів, що сприяє інформаційному збагаченню сприймання, мислення і відчуття учнів завдяки застосуванню цікавого невідомого їм матеріалу, що дає змогу різносторонньо пізнати нове для них явище, поняття, досягнути цілісності знань. Інтегровані уроки фізики нерідко супроводжуються відкриттями і знахідками, відбувається дослідницька та наукова діяльність учнів.

Особливістю проведення інтегрованих уроків фізики є те, що саме під час викладання цього предмету, є змога синхронно застосовувати навчальний матеріал споріднених тем кількох предметів, а саме: фізики та астрономії, фізики та математики,

фізики та інформатики, фізики та хімії; фізики та історії; фізики та географії. Саме на таких уроках учні отримують багатокomпонентну інформацію з теми, яку вивчають, що дає змогу стимулювати аналітико-синтетичну діяльність учнів, генерувати вміння порівнювати, узагальнювати отриманні знання та вміння, а також сприяє формуванню наукового світогляду. Разом з тим, удосконалюють мислення і мовлення учнів, їхню увагу, пам'ять, спостережливість, кмітливість, ініціативу, незалежність, наполегливість, працелюбність.

Вагомою фазою успішного розвитку шкільної фізичної освіти в НУШ є попередня підготовка вчителя, що полягає, перш за все, в порівнянні та аналізі програм курсів фізики та інших шкільних предметів в різних класах, що дасть змогу виявити, які явища з уже знаних учням є спільними, встановити аналогію та несхожість даних з одного й того самого питання, отриманих учнями з різних дисциплін; обійти невиправданого дублювання під час навчання; активізувати знання, якими вже володіють учні; в аналізі шкільних підручників, методичної літератури з різних дисциплін, що дає змогу інтегрувати знання і навички, проводити бінарні, інтегровані уроки, розробляти спільні проекти; у виокремленні питань, які доцільно розглянути з використанням міжпредметних зв'язків; у виборі тем уроків, які можна провести інтегровано.

Налаштовуючись на проведення інтегрованого уроку фізики, вчителю необхідно органічно поєднати матеріали дисциплін, розподілити свої домінуючі ролі, спроектувати роботу учнів таким чином, щоб наслідком його дій було усвідомлення цілісності проблеми, розглянутої на уроці. Такий підхід сприятиме формуванню в учнів предметних і ключових компетентностей.

Література

1. Дацюк С.А. Українська правда 30.08.2007р. Режим доступу: <https://www.pravda.com.ua/articles/2007/08/30/3276565/>